

Succesfactoren dementie-vriendelijke initiatieven: Mentality

ZonMw Memorabel project

Marjolein Thijssen MscOT, PhD candidate

Prof. dr. Maud Graff (projectleider, promotor)

Prof. Dr Ria van de Sanden-Nijhuis e.m. (promotor)

Dr. Ramon Daniels (co-project leider, co-promotor)

Dr. Wietske Kuijer (co-promotor)

Dr. Monique Lexis (onderzoeker)

Dr. Neil Chadborn (onderzoeker Nottingham)

Dr. Linda Dauwerse (facilitator Wijchen en Nijmegen)

Petra Panis Msc (facilitator Heerlen)

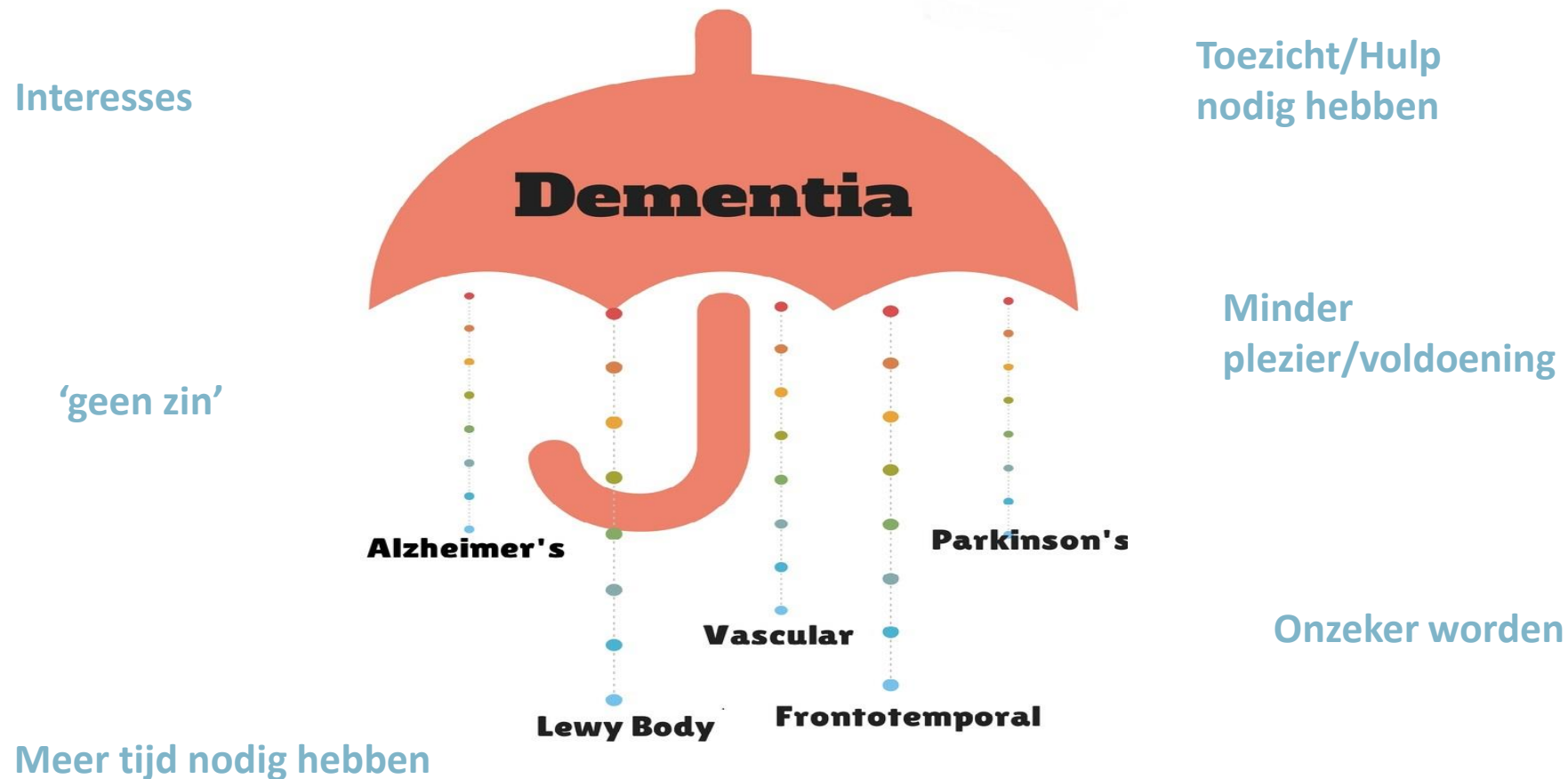
Frans Lemmers (mantelzorger en co-researcher)

Inhoud

- Introductie
- Mentality- succesfactoren van dementievriendelijke initiatieven
  - hoe begint een dementievriendelijk initiatief,
  - wat vinden mensen hiervan,
  - wat zijn ervaringen van deelnemers en
  - wat kunnen we ervan leren?

Veranderingen in handelingen als gevolg van dementie

Dementie: invloed op het handelen

Voor de persoon met dementie

- Geheugenproblemen: *'vergeten wat te doen,....'*
- Problemen met planning, overzicht en uitvoering: *'niet meer weten hoe te doen'*
- Problemen met initiatiefname: niet meer (kunnen) bedenken: *'wat te doen'*

Voor de mantelzorger:

- Problemen/vragen over begeleiding: *'hoe pak ik dat aan'*
- Problemen/vragen over eigen bezigheden: *'hoe vol te houden'*

-
- Zelfstandigheid –
(gevoel van) Autonomie
  - Voldoening
  - Kwaliteit van leven

Dementie-vriendelijkheid; waarom

- Aantal mensen met dementie neemt toe
- Wens Thuis willen blijven wonen
- Te weinig beschikbare reguliere hulp en zorg
- Aandacht voor rechten van de mens: invloed emancipatie en inclusieve maatschappij

(Williamson 2016, Scheltens, De Visser et al. 2019, Europe 2021)

Dementievriendelijk initiatief ->

Dementie vriendelijke initiatieven (DFI) zijn initiatieven/activiteiten in de gemeenschap om het welzijn van mensen met dementie en mantelzorgers te bevorderen gedurende het gehele traject.

Adapted from: Hebert and Scales 2019, Williamson, 2016.

Gemeenschap

Wijk, instelling, organisatie, vereniging

Wat houdt dementievriendelijkheid in de wijk in, volgens.....

Professionals en vrijwilligers

Mensen met dementie & mantelzorgers

Wie zijn er betrokken bij ontwikkeling van een dementievriendelijk initiatief in de wijk?

Professionals uit de gezondheidszorg:

- Wijkverpleegkundigen
- Ouderenadviseurs

Beleidsmedewerker gemeente

Ondernemers uit de wijk

- Paramedici
- Winkels/bedrijven
- ZZPers

Professionals uit welzijn

Vrijwilligers:

- Persoonlijk bekend met dementie
- Betrokken vanuit interesse in een kenmerk van initiatief
- Betrokken bij andere vrijwilligersorganisatie (Alz Ned, zonnebloem)

Buurt en beweegcoaches

Gezondheidsmakelaars GGD

Mensen met dementie & mantelzorgers

Wat voor initiatieven zijn er?

A: Dementievriendelijke initiatieven vanuit de literatuur:

Welke is nu het beste?

‘Zorgen’

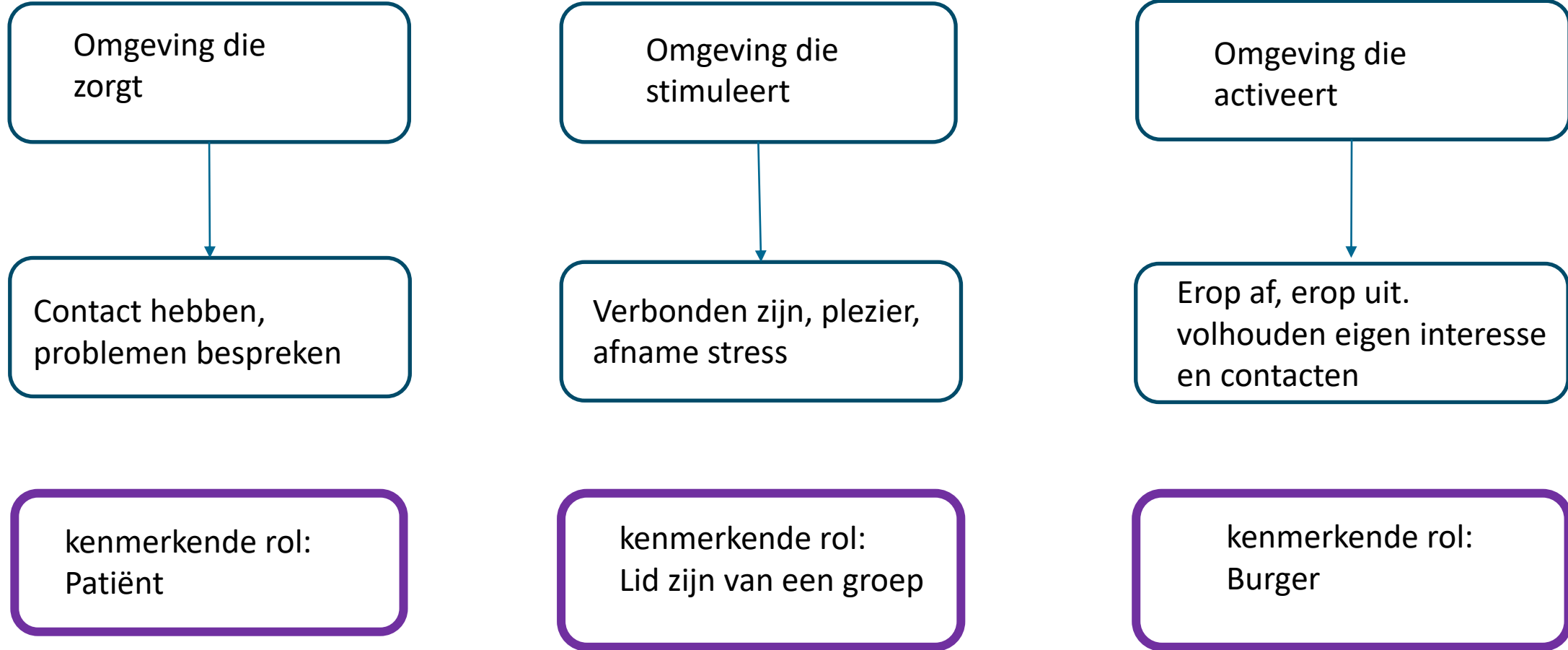
‘Stimuleren’

‘Activeren’

Uitkomsten dementievriendelijke initiatieven

Bron: Thijsen, M., Daniels, et al. (2021).

-
- Mentality- wat zijn succesfactoren van dementievriendelijke initiatieven
    - **Wat zijn succesfactoren bij de ontwikkeling & borging van deze initiatieven**

Factoren die ertoe doen

Diversiteit van betrokken
stakeholders

Wederkerigheid in belangen
Delen en uitwisselen
Belang van netwerk

Positieve insteek:
Gevoelens van 'ertoe doen', verbinding en
aanmoediging.

Macro-meso en micro nivo

Kernboodschappen

Belang van leren -> niet zozeer 'problemen'
maar vooral ieders wensen en mogelijkheden

Wanneer je een schip wilt bouwen,
breng dan geen mensen bij elkaar
om het hout te slepen, het werk voor
te bereiden en de taken te verdelen.

Maar leer mensen te verlangen
naar de eindeloze zee.

Dank voor de aandacht 😊

- Contact: Marjolein.Thijssen@radboudumc.nl
- Voor informatie project: www.mentality.space

Referenties

- Europe, A. (2021). Dementia in Europe Yearbook; dementia-inclusive Communities and Initiatives across Europe. A. Europe. Luxembourg, Alzheimer Europe.
- Hebert, C. A. and K. Scales (2019). "Dementia friendly initiatives: A state of the science review." Dementia (London) **18**(5): 1858-1895.
- Scheltens, P., et al. (2019). Deltaplan Dementie: National Strategy in the Netherlands DeltaPlan. Alzheimer Europe Conference. The Hague.
- Thijssen, M., et al. (2021). "How do community based dementia friendly initiatives work for people with dementia and their caregivers, and why? A rapid realist review." International journal of geriatric psychiatry.
- Thijssen, M., et al. (2022). "What matters in development and sustainment of community dementia friendly initiatives? a realist multiple case study." BMC Public Health submitted.